

การศึกษาพัฒนาการศิลปะพื้นเมืองเพชรบุรี
: กรณีศึกษาประวัติและผลงานของ นายพิน อินฟ้าแสง

อุภินันท์นาการ
จาก
บัณฑิตวิทยาลัย พ.มหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. ๒๕๔๒

ISBN 974-663-275-2
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

พพ
๑๔๙๓ ก
๒๕๔๒

4036232 LCCS/M : สาขาวิชา : วัฒนธรรมศึกษา ; ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา)

คำสำคัญ : พิน อินฟ้าแสง / ปูนปั้น / ศิลปะพื้นเมืองเพชรบุรี / สกุลช่างเมืองเพชร

คำרכתพันธ์ อินฟ้าแสง : การศึกษาพัฒนาการศิลปะพื้นเมืองเพชรบุรี : กรณีศึกษาประวัติและผลงานของ นายพิน อินฟ้าแสง (A STUDY OF THE DEVELOPMENT OF PETCHABURI LOCAL ART: A CASE STUDY OF Mr. PIN INFHAESAENG) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : อภิญญา บัวสรวง ศศ.บ., M.A. , พรทิพย์ อุดุภรณ์ ศศ.บ., ศศ.ม., ถ้อม เฟื่องแก้ว กศ.บ. 338 หน้า. ISBN 974-663-275-2

ศิลปะพื้นเมืองเพชรบุรี มีความวิจิตรบรรจงของศิลปะชั้นสูง และมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นเฉพาะของท้องถิ่น โดยมีพัฒนาการมาตั้งแต่สมัยทวารวดี ยุขยา และรัตนโกสินทร์ เมื่อประมาณ พ.ศ. 2400-2500 ได้ปรากฏช่างศิลปะหลายคนที่มีการสร้างผลงานอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะ นายพิน อินฟ้าแสง (พ.ศ. 2438-2515) ได้สร้างผลงานศิลปะอย่างต่อเนื่องนานกว่า 50 ปี การศึกษาพัฒนาการศิลปะพื้นเมืองเพชรบุรี : กรณีศึกษาประวัติและผลงานของนายพิน อินฟ้าแสง เป็นการรวบรวมประวัติและผลงาน และศึกษาถึงแนวคิดในการสร้างผลงานศิลปะของท่าน ตลอดจนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างและสืบทอดผลงานศิลปะ อันจะทำให้เห็นภาพของพัฒนาการศิลปะพื้นเมืองได้อย่างชัดเจนขึ้น ในการศึกษาได้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากเอกสาร และวิธีประวัติศาสตร์บอกเล่า และนำแนวคิดทางมานุษยวิทยา มาวิเคราะห์อธิบายพัฒนาการทางศิลปะที่มีความสัมพันธ์กับสภาพสังคมและวัฒนธรรม

ผลการศึกษา มีประเด็นสำคัญ 2 ประการ ประการแรก การเกิดขึ้นของช่างศิลปะพบว่า มีเหตุปัจจัยมาจากลักษณะทางสังคมวัฒนธรรมของท้องถิ่นเพชรบุรี ซึ่งสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมพร้อมที่จะเป็นพลังในการสร้างสรรค์งานศิลปะ ประกอบด้วย ความสนใจที่ถูกปลูกฝังแต่เยาว์วัย พรสวรรค์ โอกาสในการศึกษา และโอกาสที่ได้สร้างงานศิลปะ ส่งผลให้ช่างศิลปะมีความโดดเด่น ประการที่สอง ผลงานศิลปะของนายพิน อินฟ้าแสง สะท้อนให้เห็นแนวคิดในการสร้างงาน 3 กลุ่ม คือ แนวคิดกลุ่มแรกเป็นแนวคิดที่ได้รับการถ่ายทอดโดยภูมิปัญญา ได้แก่ แนวคิดแบบ สกุลช่างเมืองเพชร สกุลช่างชรวินโข่ง แนวคิดกลุ่มที่สองเป็นแนวคิดในการสร้างเอกลักษณ์ เพื่อสร้างความโดดเด่นทางการช่างเฉพาะตัว ได้แก่ การสร้างประติมากรรมปูนปั้นลอยเด่นออกจากผนัง การออกแบบที่หลากหลายไม่ซ้ำแบบเดิม การสร้างประติมากรรมปูนปั้นเคลือบไหม แนวคิดกลุ่มที่สามเป็นแนวคิดที่ได้รับอิทธิพลของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม

ศิลปะพื้นเมืองเพชรบุรี ในสมัยของ นายพิน อินฟ้าแสง จัดเป็นยุคแห่งการแข่งขันทางด้านศิลปะ โดยมีการรักษาความเป็นสกุลช่างเมืองเพชรไว้ ในขณะที่เดียวกันได้มีการพัฒนาศิลปะเพื่อสร้างเอกลักษณ์ และตอบสนองการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม

4036232 LCCS/M : MAJOR : CULTURAL STUDIES ; M.A. (CULTURAL STUDIES)

KEY WORDS : PIN INFAHSAENG / STUCCO / PETCHABURI LOCAL ART /
SCHOOL OF PETCHABURI ART

DAMRONGPAN INFAHSAENG: A STUDY OF THE DEVELOPMENT OF
PETCHABURI LOCAL ART: A CASE STUDY OF MR. PIN INFAHSAENG. THESIS
ADVISOR : APINYA BUASUANG, B.A.,M.A. , PORNTHIP USUPARAT , B.A., M.A., LOM
PENGKAEAO , B.Ed. 338 p. ISBN 974-663-275-2

Petchaburi local art has an identity that developed from Dvaravati, Ayuttaya to the Rattanakosin period. Between 1857-1957 the Petchaburi art scene witnessed a number of local artists who produced a variety of works. One of these artists was Mr. Pin Infahsaeng who worked continuously for more than 50 years, 1895-1972.

This thesis focuses on his biography, works, concepts of works as well as the factors influencing his works. This case study used documents, oral history and anthropological concepts to research and explain the development of his art and how it related to his society and culture.

The results of this study show that an artist's success is determined by social and cultural changes that create an appropriate environment for creativity, including development of their talents from childhood. The concepts of Mr. Pin's works were influenced by 1. the school of Petchaburi, and the school of Krua Inkong, 2. the concepts which he created by himself and 3. the concepts which were influenced by the social and cultural changes of his time. At that time Petchaburi local art was in a period of competition. The school maintained its own character as the artists developed their works in their own way and responded to the periods social and cultural change.

This study serves as an example of a case study approach developed through application of document research, oral history and anthropological concepts.